

СТАНОВИЩЕ

От: професор дн Иванка Тодорова Мавродиева-Георгиева
СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
Професионално направление 3.2. Философия

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Йордан Руменов Стоичков*
Тема на дисертационния труд: *Латинска Америка в системата на международните отношения*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 3995 от 18.12.2025 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма „Международни отношения“ към катедра „Международни отношения“, Факултет „Международна икономика и политика“ на УНСС по професионално направление 3.3. Политически науки съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС № 3519/02.12.2024 г. Обучението се осъществява в свободна форма през периода 26.11.2024 г. – 26.11.2029 г.; научен ръководител доц. д-р Пламен Ралчев.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Темата се откроява с актуалност, имайки предвид международната обстановка и събитията в държави не само в Латинска Америка през последните години. Значимостта от научна гледна точка се проявява в уменията да се реализира систематизирано проучване при използване на многофакторен анализ и релевантни методи относно трансформациите и появата/установяването на многополюсен световен ред. Текстът на дисертацията е с обем 268 страници. Положителна страна в дисертацията

е умението на докторанта да формулира правилно теза, да обосновава избора на обекта и необходимите ограничения, имайки предвид формулировката на заглавието. Друг плюс в дисертацията е извеждането на интегративен модел за анализ, включващ три взаимосвързани равнища: глобално, регионално, държавно.

Структурата на текста е логична, основната част е разделена на пет глави, има увод и особена част (с. 241–259), която е посветена на изводи и заключения. Самата тя е разделена на десет части, като във всяка една от тях детайлно в логична последователност е представено постигнатото спрямо целта, задачите, трите хипотези, реализираното проучване.

Оценявам положително библиографията не само като брой източници: на чужд език – 230, на български език – 55, но и умението да се селектират официални документи от международни организации – 22, както и прецизността при реферирание към източници, достъпни онлайн в различни ресурси от интернет – 40. Научната литература, както и правните/юридическите, дипломатическите, нормативните и административните документи са описани коректно, което показва, от една страна, прецизност, необходима за научните проучвания; от друга страна, умения за организиране на изследване с релевантни методи, а именно исторически, политически и икономически анализ, както и сравнителен метод и вторичен анализ на данни, в това число статистически, т.е. има интердисциплинарен подход.

Няколко фактора допринасят за качеството на изследването в дисертацията. Първият е езиковата подготовка, владенето на испански език от докторант Йордан Стоичкова; завършил е 164 гимназия с интензивно преподаване на испански език „Мигел де Сервантес“; той има сертификати за владене на испански и английски език на високо ниво; работил е като преводач. Вторият фактор е преподавателският му опит като асистент-лектор в Кралската дипломатическа академия, Мадрид, Испания. Третият фактор е участието в екипи при организиране на международни събития. Това създава много добра основа за анализа на различните източници на език, който се използва в много от държавите от Латинска Америка; както и при проучвателната дейност на международни документи.

Извеждането на обекта и предмета показва коректност при аргументиране на избора и при представяне на обхвата и обема им, имайки предвид тематиката – Латинска Америка и системата на международните отношения, но през призмата на трансформациите и ролята на нови глобални актьори. Изведени са три работни хипотези (с. 7); тезата е формулирана широкообхватно, същевременно ясно, представяйки

трансформациите в многополюсния свят; изграждайки още тук терминологична матрица: комплексна зависимост „център–периферия“; икономическата и публичната дипломация; липса на регионална хомогенност; отслабване на стратегическото присъствие на традиционните партньори – САЩ и Европейски съюз.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Резултатите са в теоретичен, методически и практико приложен план, като използвам термина „проучване“, а не „изследване“. Аргументите са следните. Първият е свързан с мащабите на анализа, използваните методи, достигането до синтез и представянето на модел, като е направена емпирична верификация на този модел на държавно, регионално и глобално равнище. Вторият е относно методологията, която може да се прилага както при анализ на регионална автономия в Латинска Америка; така и при очертаване на възможни процеси, в които държавите от този регион ще играят съществена роля в международните отношения. Третият аргумент е извеждането на форми за стратегическо позициониране в Латинска Америка и противовес на вече утвърдени глобални сили и актьори там.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Научният принос е, преминавайки през апробирането на две теории (теорията на зависимостта (център–периферия) и теорията за световната система), да се достигне до предложение за концепцията за поява на „нови центрове“ – Китай и Русия, които не променят латиноамериканските икономики, дори при възпроизвеждане на неоколониалния формат.

Откроявам два научно-приложни приноса. Първият е, че докторантът разработва и осъществява анализ на регионалната хомогенност в Латинска Америка, като достига до изводите, че тя е ключов фактор, който възпрепятства формирането на автономна регионална сила, от една страна; от друга страна, улеснява влиянието на глобалните актьори. Вторият е в друг ракурс, а именно направеният сравнителният анализ на традиционните и новите глобални „играчи“ спрямо Латинска Америка и представяне подходите на ЕС, САЩ, Русия и Китай.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Публикациите на докторанта са по темата на дисертацията, той поэтапно представя резултати от проучването в научни издания. Статиите и докладите обхващат различни аспекти от анализа на ролята на Латинска

Америка – от двустранни отношения през обзор в исторически план на отношенията САЩ – Латинска Америка до енергийна дипломация и климатични промени: „Развитие на двустранните отношения между България и страните от Латинска Америка – характеристики и парадигми“ (2025 г.); „Отношенията между САЩ и страните от Латинска Америка през XX-ти и началото на XXI-ви век“ (2025 г.), “The Role of Latin America in the European Energy Diversification – A current analysis” (2025 г.). Като допълнение, интересът на докторанта Стоичков е дългогодишен, имайки предвид други негови публикации в тази област, например, „Латинска Америка и България – еволюция на международните отношения“ (2008 г.) и др.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е с обем 36 страници, той е изготвен съгласно правилата и жанровите изисквания и представя цялостно съдържанието и структурата на дисертационния труд, включително публикациите и приносните моменти.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Докторантът Йордан Стоичков би могъл да обобщи някои от приносните моменти, като по този начин биха се очертали още по-ясно резултатите, особено в методически план. При евентуална публикация на текста след редакции е възможно стилът да стане по-четим за по-широка аудитория, за която тематиката за Латинска Америка, Китай, Русия, ЕС, САЩ и международните отношения би била интересна.

8. Заключение

Въз основа на представените по-горе информация и аргументи за структурата, съдържанието на дисертационния труд „Латинска Америка в системата на международните отношения“, както и на дейностите по докторантурата, убедено препоръчвам на членовете на почитаемото научно жури, да гласуват „за“ присъждането на ОНС „доктор“ на Йордан Руменов Стоичков по професионално направление 3.3. Политически науки.

26 януари 2026 г., гр. София

Подпис:

Проф. дн Иванка Тодорова Мавродиева-Георгиева

SHORT REVIEW

by: Professor Ivanka Todorova Mavrodieva-Georgieva, DSc.
SOFIA UNIVERSITY "ST. KLIMENT OHRIDSKI"
Professional field 3.2. Philosophy

Regarding: dissertation for the award of an educational and scientific degree of "Doctor" in a scientific specialty at the University of National and World Economy.

Author of the dissertation: *Yordan Rumenov Stoichkov*
Topic of the dissertation: *Latin America in the system of international relations*

Reason for submitting the opinion: participation in the scientific jury for the defence of the dissertation in accordance with Order No. 3995 of December 18, 2025, of the Rector of the University of National and World Economy.

1. Information about PhD Student

PhD student studied in the doctoral program "International Relations" at the Department of International Relations, Faculty of International Economics and Politics at the University of National and World Economy in the professional field 3.3. Political Sciences, in accordance with Order No. 3519/02.12.2024 of the Vice-Rector for Scientific Research at the University of National and World Economy. The training was carried out in a free form during the period 26.11.2024 – 26.11.2029; scientific supervisor Assoc. Prof. Plamen Ralchev, PhD.

2. General characteristics of the presented dissertation

The topic stands out for its relevance, given the international situation and events in countries, not only in Latin America, in recent years. Its scientific significance is demonstrated by the ability to conduct a systematic study using multifactorial analysis and relevant methods concerning the transformations and

emergence/establishment of a multipolar world order. The text of the dissertation is 268 pages long. A positive aspect of the dissertation is the doctoral student's ability to correctly formulate a thesis, but also to justify the choice of subject and the necessary limitations, given the wording of the title. Another plus in the dissertation is the development of an integrative model for analysis, including three interrelated levels: global, regional, and state.

The structure of the text is logical, the main part is divided into five chapters, there is an introduction and a special section (pp. 241–259) devoted to conclusions and findings, which is itself divided into ten parts, each of which provides a detailed and logical sequence of the achievements in relation to the objectives, tasks, the three hypotheses, and the research carried out.

I appreciate the bibliography not only for the number of sources: 230 in foreign languages and 55 in Bulgarian, but also for the ability to select official documents from international organizations (22) and the precision in referencing sources available online in various Internet resources (40). Scientific literature, as well as legal, diplomatic, regulatory, and administrative documents are described, which shows, on the one hand, the precision necessary for scientific research; on the other hand, the ability to organize research using relevant methods, namely historical, political, and economic analysis, as well as comparative methods and secondary data analysis, including statistical analysis, i.e., an interdisciplinary approach.

Several factors contribute to the quality of the research in the dissertation. The first is language training, the doctoral student's command of Spanish; Yordan Stoichkov graduated from 164 Miguel de Cervantes High School, which offers intensive Spanish language instruction; he has certificates for high-level proficiency in Spanish and English; he has worked as a translator. The second factor is his teaching experience as an assistant lecturer at the Royal Diplomatic Academy in Madrid, Spain. The third factor is his participation in teams organizing international events. This provides a very good basis for analyzing the various sources of language used in many Latin American countries, as well as for researching international documents.

The presentation of the subject and topic demonstrates accuracy in arguing the choice and presenting their scope and volume, given the subject matter – Latin America and the system of international relations – through the prism of transformations and the role of new global actors. Three working hypotheses are presented (p. 7); the thesis is formulated in a comprehensive yet clear manner, presenting the transformations in a multipolar world and establishing a terminological matrix: complex “center – periphery” dependence; economic and public diplomacy; lack of regional homogeneity; weakening of the strategic presence of traditional partners – the US and the European Union.

3. Assessment of the scientific and applied scientific results obtained

The results are theoretical, methodological, and practical in nature, and I use the term “study” rather than “research”. The arguments are as follows. The first is related to the scope of the analysis, the methods used, the synthesis achieved, and the presentation of a model, with empirical verification of this model at the national, regional, and global levels. The second concerns the methodology, which can be applied both to the analysis of regional autonomy in Latin America and to the identification of possible processes in which the countries of this region will play a significant role in international relations. The third argument is the identification of forms of strategic positioning in Latin America and a counterweight to the already established global powers and actors there.

4. Assessment of scientific and applied scientific contributions

The scientific contribution is to test two theories (the dependency theory (center – periphery) and the world-system theory) in order to arrive at a proposal for the concept of the emergence of “new centers” – China and Russia – which do not change Latin American economies, even when reproducing the neocolonial format.

I highlight two scientific and applied contributions. The first is that the doctoral student develops and carries out an analysis of regional homogeneity in Latin America, concluding that it is a key factor that hinders the formation of an autonomous regional power on the one hand, and on the other hand, facilitates the influence of global actors. The second is from a different perspective, namely the comparative analysis of traditional and new global players in relation to Latin America and the presentation of the approaches of the EU, the US, Russia, and China.

5. Assessment of publications related to the dissertation

The doctoral student’s publications are related to the topic of the dissertation, and he gradually presents the results of the study in scientific publications. The articles and reports cover various aspects of the analysis of Latin America’s role – from bilateral relations through a historical overview of US-Latin America relations to energy diplomacy and climate change: “Development of bilateral relations between Bulgaria and Latin American countries – characteristics and paradigms” (2025); “Relations between the US and Latin American countries in the 20th and early 21st centuries” (2025), “The Role of Latin America in European Energy Diversification – A current

analysis” (2025). In addition, Stoichkov’s interest in this field is long-standing, as evidenced by his other publications in this area, such as “Latin America and Bulgaria – the evolution of international relations” (2008), etc.

6. Assessment of the abstract

The abstract is 36 pages long, it has been prepared in accordance with the rules and genre requirements and presents the entire content and structure of the dissertation, including publications and contributions.

7. Critical comments, recommendations, and questions

Doctoral student Yordan Stoichkov could summarise some of the contributions, which would make the results even clearer, especially in terms of methodology. If the text is published after editing, the style could be made more readable for a wider audience interested in topics related to Latin America, China, Russia, the EU, the USA, and international relations.

2. Conclusion

Based on the above information and arguments regarding the structure and content of the dissertation “Latin America in the System of International Relations”, as well as the activities carried out during the doctoral program, I strongly recommend that the members of the distinguished academic jury vote in favor of awarding Yordan Rumenov Stoichkov the academic degree of Doctor of Science in the professional field of 3.3. Political Sciences.

26 January 2026, Sofia

Signature:

Professor Ivanka Todorova Mavrodieva-Georgieva, DSc.